

Nowy

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki

CENA PRENUMERATY: w Łodzi z odnośnikiem do domu i na prowincji rocznik Mk. 21, półrocznik Mk. 10.50, kwartalnik Mk. 5.25, miesięcznie Mk. 1.75. Zaczęciem kwartalnik Mk. 6.

Niedziela, 7 października 1917 r.

CENA OGŁOSZEŃ: Na stronie 1-iej w tarasie mk. 1.75 f. za wiersz pet. jedno-tamowy Nekrologia i Reklamy 75 f. za wiersz pet. Ogłoszenia zwyce 50 f. za wiersz pet. Drobiazgi 7 f. za wyraz

Uwadze urządzających obchód Tadeusza
Kościuszki polecamy

popiersie Kościuszki

(naturalnej wielkości)

wykonane przez zaszczytnie znanego artystę - rzeźbiarza
Władysława Czaplńskiego.

Oglądać popiersie i zamawiać można w administracji „Kurjera”,
Zachodnia 37.

Loterja Klasyczna

na rzecz towarzystw kulturalno - oświatowych
CIĄNIENIE IV-ej klasy 10 i 11 PAŹDZIERNIKA

Alzacja i Lotaryngja.

Najważniejszym zagadnieniem spornym obok sprawy Belgji, na zachodzie jest kwestja Alzacji i Lotaryngji. Spór to, w istocie swej, wyłącznie francusko-niemiecki. Inne państwa zainteresowane są w nim bądź to ze względu na zależną od jego rozstrzygnięcia równowagę sił europejskich, bądź to ze względu na przymierza z państwami bezpośrednio zainteresowanymi. To wyłącznie zainteresowanie bezpośrednie Francji i Niemiec sprawą Alzacji i Lotaryngji tłumaczy się historycznie. Dwa te kraje bowiem od bardzo dawna były połączone tylko z niemi. Po okresie panowania w Alzacji i Lotaryngji rzymian, allemanów i franków, zostają one połączone w 870 r. z Cesarstwem Niemieckiem i dopiero w 1648 r. część ich pokój westfalski oddaje w posiadanie Francji. Ludwik XIV wkrótce zdobywa ich resztę, i istnieją one w połączeniu z Francją z górą dwa stulecia, t. j. do zdobycia ich i przyłączenia do nowoutworzonego Cesarstwa Niemieckiego w 1871 roku.

W ten sposób Alzacja i Lotaryngja zawsze leżały tylko w sferze zainteresowań Francji i Niemiec, gdy Belgja przechodziła nader zmienne koleje i zbiegaly się w niej interesy licznych mocarstw. Obecne granice Alzacji i Lotaryngji nie zawsze były te same, co dzisiaj, a nawet nie zawsze te same nosiły nazwy, bo np. francuskie rządy rewolucyjne nazwały je departamentami górnego i dolnego Renu, a z drugiej strony i Cesarstwo Niemieckie zmieniło swój skład i charakter, i inne cesarstwo straciło je w 1648 r., a inne przyłączyło do siebie w r. 1871, powiedzielić wszakże można, że Alzacja i Lotaryngja mniej więcej w obecnych granicach, były od kilku stuleci przedmiotem sporu pomiędzy państwami francuskim i niemieckim, i są nim dzisiaj.

Francja żyła przez czterdzieści kilka lat myślą o rewanzu, o odzyskaniu swych dwóch straconych córek i dziś oświadcza, że walczy o ich odbiór i od walki nie odstąpi, dopóki ich nie odzyska. Zarówno Francja, jak i jej sprzymierzeniec, Anglja, zwrot Alzacji i Lotaryngji

uważają za bezwzględny warunek pokoju. Ale i Niemcy ze swej strony obstają silnie przy utrzymaniu swej zdobyczy. Sądząc z tego, co się mówi po stronie francuskiej i niemieckiej, wnosząc należy, że obie strony daleko więcej wkładają uporu w sprawę Alzacji i Lotaryngji niż w sprawę Belgji. Nie wiadomo, czy sprzymierzeniecy, a zwłaszcza Anglja, zechcą popierać Francję w sprawie alzacko-lotaryngjskiej aż do ostatnich granic t. i. aż do urzeczywistnienia jej idei odwetu, nie ulega wszakże wątpliwości, że sprawa ta jest głównym, bezpośrednim celem politycznym Francji w tej wojnie.

Powstałe wobec tego pytanie, co skłania Niemcy i Francję do tak zawziętej walki o utrzymanie Alzacji i Lotaryngji.

Względy militarne grają tu niewielką rolę. Kraje te mają zarówno ze strony niemieckiej, jak i francuskiej pewne granice naturalne: mianowicie na wschodzie—Ren, a na zachodzie—Wogezy. Dla żadnego z państw rywalizujących zatem Alzacja i Lotaryngja nie mają istotnego znaczenia militarne, bo bez nich, tak samo, jak i z nimi, mają one granice naturalne.

Również i względy ekonomiczne nie mają tu decydującego znaczenia.

Nie pomyliłmy się zatem, jeżeli powtórzymy najbardziej rozpowszechnione mniemanie, że walka o Alzację i Lotaryngję ma podstawę narodową. Oba rywalizujące o nie państwa, powołując się na swe prawa historyczne i na poczucie narodowe większości mieszkańców, uważają je za narodowo przynależne do siebie, t. i. Niemcy sądzą, że kraje te są przeważnie niemieckie, a Francja, że przeważnie francuskie.

Według danych urzędowych, ludność Alzacji i Lotaryngji, która w 1871 r. wynosiła z górą półtora miliona ludności, liczyła w 1910 r.—1,874,014 głów, w czem osób, uważających język francuski za ojczysty, z górą 800,000. Gmin czysto francuskich lub przeważnie francuskich jest obecnie około 300, zgrupowanych w Lotaryngji i Alzacji Dolnej, w okolicy Metz, Diedenhofen i Saarburga. Według źródeł niemieckich wszakże obszar francuski stopniowo się zmniejsza, wskutek emigracji, która w czasie od

1871—1900 wyniosła 460,000 osób, a imigracji natomiast ludności niemieckiej.

Tak przedstawiają się stosunki narodowościowe Alzacji i Lotaryngji według danych niemieckich. Ze strony francuskiej wprawdzie podnosi się wątpliwości co do słuszności powyższych obliczeń, opartych wyłącznie na podstawie języka, używanego w życiu domowym. Francuzi twierdzą, że wśród ludności Alzacji i Lotaryngji, mówiącej po niemiecku, jest również wielu ludzi, szczególnie wśród rdzennych mieszkańców, którzy uważają się za francuzów i dążą do połączenia z Francją. Rzecz oczywista, że spór pod tym względem mógłby rozstrzygnąć tylko plebiscyt.

Nie przesadzając, jakie rozwiązanie nie znajdzie spór francusko-niemiecki o Alzację i Lotaryngję, zdaje się że nie będzie stanowił tak trudnego zagadnienia przyszłego pokoju, jak sprawa belgijska, tembardziej, że w Niemczech rząd niemiecki rozpoczął już prace i narady z postami alzacko-lotaryngjskimi w przedmiocie reformy zarządu krajów. Spotkaliśmy nawet wzmianki o projekcie podziału tego zarządu według obszarów narodowościowych.

Zdaje się, że spór o Alzację i Lotaryngję da się usunąć ku zadowoleniu ludności tych krajów, szczególnie, jeśli pokój przyszedł zawierać się będzie w atmosferze dążności do oparcia stosunków międzynarodowych na zasadzie prawa i sprawiedliwości, a nie siły i gwałtu.

Drożyzna zboża.

Jednym z braków, najdotkliwiej odczuwanym przez ludność, zwłaszcza uboższą, jest drożyzna mąki, stanowiącej podstawę odżywiania się szerokich warstw ludowych, które wobec drożyzny i braku tłuszczów do okraszy, skazane są na odżywianie się prawie wyłącznie kartoflami i kapustą, zawierającymi zbyt mało czynników odżywczych, by za jedyną podstawę pożywienia służyć mogły. Pomimo ukończonych tak niedawno zbiorów mąki żytniej i pszennej, odczuwa się wielki jej brak, a jeżeli wypadkiem poza mąką, rozdzielaną przez Magistrat, uda się nabyć trochę mąki prywatnie, cena jej jest tak bajecznie wysoka, że tylko człowiek bardzo zamożny może pozwolić sobie na taki zbytek.

Jak nas informują świadomi rzeczy, przyczyną tego niepożądanego obławu jest sztucznie wytwarzany brak mąki przez spekulantów, którym dzielnie pomagała w ich machinacjach nasi włościanie. Objawiają oni brak zboża niepomyślnym stanem urodzajów. Upały bowiem letnie, ich zdaniem, wypaliły żyto i pszenicę na pniu, wskutek czego kłosa ubogie są w ziarno; zboże przy omłocie źle sypie, wydając plon o wiele mniejszy od zeszłorocznego.

Czy tak jest w istocie, odpowiedź miarodajną mogłyby dać jedynie towarzystwa i kółka rolnicze, rozrzucone po kraju. Bliżej atoli zetknięci ze wsią utrzymują, że włościanie nasi, zasobni w grosz, nie kwapią się ze sprzedażą ziarna, wyczekując podniesienia się cen.

Spekulanci plaćą ceny wysokie, byle jeńo pochwyć w swoje ręce zapasy wolnego zboża i ukryć je starannie, również w celu podbicia cen do możliwie najwyższej wysokości, licząc na nadmierne zyski, skoro przeminie jesień, nadejdzie zima i wyczerpią się zapasy ziemniaków, jarzyn i warzyw.

Były podobno wypadki, że w niektórych okolicach, spekulanci plaćą za korzec żyta po 150 marek, licytują się wzajemnie. Mimo to włościanie niechętnie sprzedają zboże, którego wolno od rekwizycji zapasy, iak utrzymują, im samym załedwie wystarczą na zasiew i opędzenie niezbędnych potrzeb gospodarczych.

Rozestani po powiatach przez Centralne Towarzystwo Rolnicze, komisarze czynią obecnie spisy statystyczne tegorocznych plonów, po ukończeniu których aprowizacja ludności naszego kraju ma być ostatecznie unormowana.

Wówczas dopiero prawdopodobnie unormują się ceny zboża i nastąpi prawidłowy jego rozdział dla ludności miejskiej i przerwą się machinacje spekulantów.

N st.

Zjazdy nauczycielskie.

Godne jest uznania, że w epocę zakładania fundamentów pod budowę państwa polskiego odbywają się zjazdy nauczycieli, na których idea przewodnią bywa troska o stworzenie prawdziwie polskiej szkoły z ducha i treści. Oczywiście nie leży to w mocy samych nauczycieli, ale w każdym razie mogą oni wiele się do tego przyczynić.

Na ostatnim zjeździe w Krakowie zastanawiano się między innymi i nad sprawą kształcenia nauczycielstwa ludowego polskiego. Po rzeczowej dyskusji powzięto rezolucję, która w streszczeniu opiewa:

Zważywszy, że obecny system kształcenia nauczycieli ludowych nie odpowiada wymaganiom współczesnego życia narodowego, zjazd domaga się reformy studjów nauczycielskich. Reforma owa winna być przeprowadzona w tym duchu, by kształcenie zawodowe nastąpiło po ukończeniu szkoły średniej ogólnokształcącej. Po ukończeniu takiej szkoły winni kandydaci złożyć egzamin nauczycielski. Celem zaś dalszego kształcenia nauczycieli urządzane być winny kursy specjalne, jako to: pedagogiczne, przyrodnicze, pszczelnicze, ogrodnicze, rolnicze i t. p.

Profesorowie, wychowujący przyszłych nauczycieli, powinni mieć pełne studia uniwersyteckie, zwłaszcza co do takich przedmiotów, jak historia, pedagogika i t. d.

Jak widzimy, postawiono wymagania co do cenzusu nauczycielskiego dość wysokie, ale w rzeczy samej tylko nauczyciel wykształcony może podnieść do odpowiedniego poziomu nauczanie początkowe.

W Król. Polskim należy do rzadkich wyjątków nauczyciel ludowy o pełnych studjach szkół średnich; przeważnie nauczycielami tymi są wychowawcy seminarjów, których zakres naukowy był dość ograniczony i jeśli wychowawiec tych uczelni po-

przestawał na wiedzy w nich nabytej, nie mógł być dobrym wychowawcą działawy.

Nauczyciele ludowi w Król. Pol. skiem z wielkim trudem i jużym kosztem mogli zdobywać ową wiedzę uzupełniającą i dziś pod tym względem nie mają odpowiednich ułatwień. To też jednym z najpilniejszych zadań władz szkolnych polskich powinno być uczynienie zadość tej potrzebie nauczycielstwa naszego.

Praktykujący już nauczyciele ludowi powinni kosztem skarbu otrzymać uzupełniające wykształcenie na stosownie urządzeniach kursach. Można do tego powoływać corocznie pewien ich odsetek, wakuujące zaś posady obsadzać już nowymi, dostatecznie przygotowanymi kandydatami.

Jednakże, aby do tego doprowadzić, trzeba jednocześnie z cenzurem naukowym podnieść i uposażenie nauczycielskie. Dziś jest ono tak niskie, że nietylko nie pozwala, ale wprost nie pozwala na znośną egzystencję człowiekowi o jako takowymyrobionych potrzebach kulturalnych.

I te sprawy były na zjazdach poruszone, a przykłady, jakie przytaczano z życia nauczyciela wiejskiego, są bezbrzeżnie smutne, przytem stanowią one nie jakies wyjątki, ale położenie niemal ogólne.

Wniknąć w to, przerobić zle na dobre, jest potrzebą gwałtowną.

Kronika

— Obchód Kościuszkowski w szkołach. Inspektor szkolny okręgu łódzkiego, p. Antoni Remiszewski, przesłał kierownikom szkół ludowych okólnik, dotyczący obchodu rocznicy Kościuszkowskiej.

Według programu inspektoriatu, forma obchodu będzie bardzo uroczysta. Główny nacisk położono na pogadanki, ilustrujące życie i działalność obywatelską Naczelnika w walce o niepodległość Ojczyzny.

— Uszkodzone banknoty. Orgia spekulacyjna, panująca się bezustannie na tle choćby lekko uszkodzonych banknotów, może ustać gruntownie z chwilą możliwości wymiany tych banknotów na nowe. W tym względzie warszawski komitet giełdowy pragnie nawiązać rokowania z Petersburgiem.

Korzystając z wyjazdu do Sztokholmu p. Zygmunta Deklera, komitet giełdowy upoważnił go do zbadań na miejscu, w Sztokholmie, zasad, na których możliwe byłoby wysłanie banknotów uszkodzonych i otrzymanie wzamian nowych. Komitet zastrzegł jednocześnie, iż do wymiany mogą być przyjęte jedynie banknoty, drukowane przed okupacją Warszawy.

Powrót p. Deklera ze Sztokholmu nastąpił ma w pierwszej połowie listopada.

— O pomoc wsi. W tych dniach Komitet tanich kuchen przy Magistracie rozstał do zarządów poszczególnych jadłodajni ankietę co do stołowników. W ankiecie zarządy kuchen zaznaczyły winny m. in. pochodzenie każdego konsumenta, miejsce urodzenia, czy pobiera i od kiedy zapomogi z Del. N. P. B., jak dawno stołuje się w danej jadłodajni itd.

Ankieta ta ma na celu zebranie szczegółowych danych o biedakach, pochodzących z poza obręb Łodzi, co do których władze municypalne zwrócić się mają do ich miejsc pochodzenia, aby gminy tamtejsze dopomogły miastu materialnie w utrzymaniu rzesz niezamożnych. Wobec tego, iż wieś obecnie stoi o wiele lepiej, niż zubożałe miasto, na którego barki spada tyle ciężarów, — gminy wiejskie od pomocy tej uchylić się nie powinny.

— Przepustki na ziemniaki. Świadczenia przywozowe na kartofle wydawane będą w Magistracie (Wydział Zaprojektowania Miasta), Nowy Rynek № 14 od 10-go do dnia 27 b. m. w godz. od 3-ej do 6-ej po południu.

Dowody te wystawione będą na czas od 28 października r. b. do 29

marca 1918 i uprawomocniła posiadacza do przywiezienia kartofli (tylko z pow. łódzkiego) przed upływem 30-go listopada r. b., w ilości 200 funtów na osobę, na cały okres pięcioletni.

Po dniu 30-go listopada świadczenia te tracą swoją ważność.

Życzący sobie otrzymać świadczenia przywozowe, powinni przedstawić przy okienku legitymację obywatelską i paszport.

Świadczenia te wydawane będą bezpłatnie.

— Ze Szkoły Rzemiosł. Ponieważ napływ kandydatów na pierwszy kurs Szkoły Rzemiosł trwa w dalszym ciągu, — zarząd zakładu postanowił utworzyć oddział dodatkowy (równoległy) tegoż kursu i za naszym pośrednictwem podaje do publicznej wiadomości, że kandydaci mogą zgłaszać się do kancelarii szkoły codziennie od godziny 4 do 6 po południu do dnia 18 października włącznie.

Również lista kandydatów na wieczorowe kursy dla elektromontażerów tegoż dnia zostanie zamknięta, wykłady zaś rozpoczną się 16 października.

— Zmiany w paszportach. — Mieszkańcy naszego miasta, notowani w dowodach osobistych, jako poddani rosyjscy, wzywani są obecnie pojedynczo do wydziału paszportowego przy Prezydium Policji (Olgińska № 8), gdzie dokonywane są odpowiednio zmiany w adnotacjach o poddaństwie rosyjskiem na „poddany polski gen.-gubern. warszawskiego”.

— Kara śmierci w gen-gub. warszawskim. „Deutsche Warschauer Ztg.” w notatce pod tytułem powyższym pisze:

„Na mocy rozporządzenia general-gubernatora z d. 26 września 1917 r. wydał się poniższe postanowienie w wykonaniu § 2 ust. 3 przepisów wykonawczych (z d. 11-go sierpnia 1917 r.) w sprawie urzędzenia sądownictwa w gen-gub. warszawskim:

„Kara śmierci wykonywa się przez rozstrzelanie. Egzekucję przekazuje general-gubernator dowódcy wojskowemu w tej miejscowości, w której kara śmierci ma być wykonana. Osobny przy egzekucji najstarszy rangą wojskowy spisuje protokół i dołącza go do akt sprawy karnej”.

— Z Komitetu zagonków. Komitet zagonków obecnie zajęty jest pobieraniem należności za wybrane przez dzierżawców kartofli do sadzenia po 15 mk. od korca.

Kto z dzierżawców do 20 b. m. nie uiszczył należności, narażony będzie na stratę swego działka ziemi, a ziemniaki zostaną wykopane przez Magistrat. Pozatem dzierżawca taki pozbawiony zostanie prawa otrzymania zagonków w roku przyszłym.

A zatem w interesie samych dzierżawców leży, by pociągnęli się ze zwrotem należności.

— Obiady dla działawy szkół elementarnych miejskich, wydawane są obecnie w stosunku 25 procent na szkołę, tak, że dziennie na każdą z nich wypada po 30—35 obiadów, zależnie od liczby dzieci.

Obiady, otrzymywane przez dzieci szkolne, składały się z porcji supy i kawałka chleba; wartości 20 fen.

— Z Resursy Rzemieślniczej. Na posiedzeniu zarządu Resursy Rzemieślniczej, pod przewodnictwem prezesa, inż. L. Koźmińskiego, załatwiono sprawy następujące:

W zastępstwie skarbnika p. Drodzowski, zdawał sprawozdanie kasowe z odbytego w dniu 30 koncertu — z którego okazało się, że dochód brutto wyniósł około 1000 mk.

Na skutek wezwania prezydium policji, przedstawiono kandydatów do komisji podatkowej powiatu łódzkiego, mianowicie: na członków — p. Artura Creda i Jana Wójcickiego, oraz na zastępców pp. Romualda Kowalskiego i Edmunda Marcinkiewicza.

W sprawie obchodu Kościuszkowskiego wyłoniona została komisja, złożona z pp. Lutosińskiego, Grobelnego i Kowalskiego, która ma się zająć ułożeniem programu uroczystości.

Nadmienić należy, że Macierz Szkolna zaofiarowała swoją pomoc Resursie w urządzeniu projektowanego obchodu.

— Żądanie pracowników malarzskich. Związek zawodowy pracowników malarzskich zwrócił się w d. 2 b. m. do zgromadzenia majstrów malarzskich z żądaniem podniesienia płacy zarobkowej, ucinmowiana dnla roboczego do 8 godzin i zniesienia wszelkich akordów.

W dniu wczorajszym otrzymali pracownicy odpowiedź iż cech w obecnym czasie z żądaniem tym zadośćuczynić nie może.

— Z ochrony l-ej. Wobec niedoboru w sumie 555 mk. 58 fen., powstałego z powodu przewyżki wydatków nad wpływami, jaki okazał się w sprawozdaniu z działalności l-ej ochrony (zarząd tej instytucji zwrócił się do Tow. Dobroczynności z prośbą o zasiłek pieniężny, umożliwiający pokrycie niedoboru, oraz wydatków bieżących. Sprawa ta rozważana będzie na jednym z najbliższych posiedzeń Towarzystwa.

— Podziękowanie. Rodzice i opiekunowie uczennic peasji p. H. Miklaszowskiej w Łodzi, których dzieci znalazły goście, przez 2 miesiące letnie w małym Łucmierzu, składała „Akc. T-wy Leśmierz” najserdeczniejsze podziękowanie za szczerą gościnność z jaką dłałwa przez cały czas pobytu na letniku bezinteresownie była podzielowana.

Oby ten szlachetny czyn Akc. T-wa Leśmierz znalazł w przyszłości naśladowców i przyczynił się do rozwoju i uzdrowienia działwy szkolnej wogóle.

Niechaj nasze staropolskie „Bóg zapłać” będzie zasłużoną nagrodą za zany czyn Akc. T-wa Leśmierz spełniony wobec naszych dzieci.

— Nowa herbaciarnia. Zarząd herbaciarni „Napród” otworzył nową filję przy ul. Srebrzyńskiej Nr. 29.

Ze związków i stowarzyszeń

X Ze Związku pracown. krawieckich. Ogół pracowników krawieckich m. Łodzi zwrócił się do pracodawców z memorjałem w celu uzyskania polepszenia warunków bytu, motywując żądania zwiększającą się nieustannie drożyzną środków żywnościowych opału i oświetlenia.

Pracownicy domagają się 50 proc. podwyżki i zaprowadzenia ksiąteczek obrachunkowych. Pożatem pożądanę wprowadzenie należytych stosunków w zakładzie, oraz podział równomiernej pracy

X Ze związku kooperatyw robotniczych. Zarząd kooperatywy robotniczych grupy Nr. 6 uruchomił składnię węglowo kartoflaną przy ul. Nawrot Nr. 44 dla członków kooperatywy „Łączność” i „Ognisko”. Artykuły te wydawane są na podstawie legitymacji członków kooperatywy.

Teatr i Muzyka.

Teatr Polski (Cegielniana 63)

Dziś w teatrze Polskim dwa przedstawienia o godz. 3 po południu „Tajem” Zapolskiej, wieczorem „Kordjan” Słowackiego

Łódzka Orkiestra Symfoniczna

Program koncertu, inauguracyjnego sezon zimowy L. O. S. w dniu 8 października r. b. zawiera prócz Symfonji Nr. 4 E-moll Brahmsa jeszcze uwerturę Elenorę Nr. 3 Beethorena. Solistka wieczoru p. Korolewicz. Wydawa wykona z towarzyszeniem orkiestry dwie arie z oper Puccini'ego „Tosca” i „Madame Butterfly” oraz wielką arję Elzbiaty z Wagnerowskiego „Tannhäusera”. Bilety na koncert oraz abonamenty na 6 dalszych koncertów sprzedaje kasa L. O. S. w kwiecień p. Kolażkowskiego, Piotrkowska 83.

Z prowincji.

A) Z Chejema. Komitet Obchodu Kościuszkowskiego w Chojnach dokłada starań, aby uroczystość rocznicy śmierci bohatera narodowego wypadła jaknajspanialej. W dalszym ciągu, oprócz sześciu stowarzyszeń, należących do składu „Komitetu Obchodu”, przystąpiły jeszcze następujące: „Stow. Spożyw. Praca”, „Tow. Oświat. i H. Sienkiewicza” i „Urząd Gminny”.

Uroczystość obchodu rozpocznie się pogadanką i deklamacją w miejscowych szkołach i ochronach już w sobotę, 13 b. m.

W niedzielę, 14-go oprócz koncertu w sal Johna, od samego rana będą sprzedawane znaczki, emblematy, broszury, podobizny Naczelnika etc.

W poniedziałek, 15-go odbędzie się o godz. 9 uroczyste nabożeństwo w kościele św. Wojciecha, na którym będą reprezentowane wszystkie instytucje, wchodzące w skład „Komitetu Obchodu”, jak również dzieci z ochron i szkół. Następnie odbędzie się poświęcenie tablicy pamiątkowej, na której będzie napis: „W 100-rocznicę zgonu Tadeusza Kościuszki 1917 rok”, po nabożeństwie zaś dzieci z całej parafii Chojenkiej usypią kopiec, na skraju szosy, wiodącej do Rzgowa. Sklepy i wszelkie interesy handlowe będą zamknięte.

W celu większego upamiętnienia rocznicy zgonu bohatera jedna z ulic, która łączy się z szosą pabjanicką, będzie przemianowana na ul. Kościuszkę.

Niezależnie od uroczystości w Chojnach, miejscowy Komitet Obchodu będzie reprezentowany: na nabożeństwie w Łodzi, na Akademii i na przedstawieniu w teatrze Polskim.

Przy każdej okazji pamiętajmy o biednych naszego miasta, których los z dniem każdym pogarsza się

Z Warszawy.

Z Magistratu. — Kuksy dla sędziów. — Zjazd przedstawicieli miast. — Opał dla Warszawy.

— Wskutek uchwały Rady miejskiej, co do projektu zmiany ordynacji miejskiej w tym sensie, aby prezydium Magistratu było po wolywane w drodze wyborów przez Radę miejską, prezydent miasta ks. Lubomirski, I-szy burmistrz inż. P. Drzewiecki i II-gi burm. Z. Chmielewski składają swe mandaty.

Mandaty swe mają złożyć również ławnicy miejscy.

— W departamencie sprawiedliwości ukończono już przygotowania do otwarcia kursów dla sędziów.

Wykłady podzielono na dwa semestry.

— Dn. 11, 12 i 13 b. m. odbył się miat w Warszawie zjazd przedstawicieli miast.

Prezes rady miejskiej, p. Suligowski zawiadomił jednakże obecnie miasta prowincjonalne, iż wobec odłożenia zjazdu do końca października przyjazd delegatów należy odroczyć. Rada miejska czyni starania o załatwienie formalności, związanych z przyjazdem.

— Monopol węglowy przekazany zostanie zarządowi miasta w dniu 15 b. m.

Wydział Zaopatrywania miasta zarządził ankietę opałow, mającą na celu wykazanie ilości węgla, posiadanej przez ludność.

Z piśmiennictwa.

„Słowa o miłości i wojnie”, poezje. Warszawa 1917 rok.

Leży przed nami zbiorek drobnych utworów prozą i wierszem Zofii Wojnarowskiej, łódzianki, wydany pod powyższym tytułem nakładem St. Michałowskiego i Sp. w Warszawie,

Są to utwory drobne, bezpretensjonalne, napisane poprawnym i barwnym językiem polskim, z których jednakże przebiła się talent nieposłedni, o silnym zabarwieniu lirycznym i napiętnowane cechą aktualności, bo przeważnie powstały pod wrażeniami wypadków i nastrojów wojennych. Cały zbiorek podzielony jest na trzy cykle, zatytułowane, jak następuje: 1) „Słowa o miłości i wojnie”, w których do celniejszych należą: „Oczyrzna”, „Ślub”, „Na posterunku”, „Ustatni posterunek”.

2) „Amor placze”, utwory, poświęcone tym, których naidrożej walczą i giną na frontach. Do celniejszych z tego cyklu utworów należą: „Zaszumiły na łakach maki”, „Niebo błękitne i pogodne”.

3) „W kładzie szabli”. Z wybitniejszych utworów tego cyklu są — „Do Ciebie, Polsko”, „Na posterunku” i „Opłatek”.

Jednym z piękniejszych i bardziej nastrojowych obrazków jest utwór, zatytułowany „Szkiełka”, który, aby dać czytelnikom naszym pojęcie o rodzaju utworów p. Wojnarowskiej, poniżej przytaczamy:

SZKIEŁKA.

Stary mnich odnalazł w podziemnej krypcie królewską koronę. Dawno z niej drogę skradziono kamienie.

— Ratujcie królewskie insygnia! — wołał mnich na odpuscie. Odnwicie królewską koronę i zapalcinice puste oczka po zaginionych klejnotach!

Wielcy politycy przynieśli agaty swoich niezłomnych przekonani.

Wielcy szermierze słowa — granaty jałowych doktryn.

Wielcy patrioci dali olbrzymie szmaragdy nadziei.

Wielkie damy złożyły czarne perły miłosiernych czynów.

Wielcy kapłani oddali ametysty godności, przyjmowanych dla chwaly Bożej.

I próbowano odnowić królewską koronę, lecz, gdy złotnik pilnie obejrzał dary, rzekł:

To szkiełka! Czyliż nikt nie ofiaruje prawdziwych rubinów?

Uchwały związków zawodowych

Na konferencji związków zawodowych powzięto rezolucję wystosowaną do rządów państw wojujących prośbę, aby klasie robotniczej zapewnić przy zawieraniu pokoju minimum opieki i praw, które powinny być przeprowadzone we wszystkich krajach.

Według tych żądań mają być przyjęte w traktacie pokojowym przepisy zabezpieczające wolność przesiedlania się, prawo łączenia się w związki i ochronę robotników.

Konferencja uważa przyszły traktat pokojowy za pogodny punkt wyjścia do czynnego współdziałania narodów w dziedzinie reform społecznych.

Konferencja ustaliła w tej materii szereg zasad, a mianowicie:

Międzynarodowy związek dla prawnej ochrony robotników w Bazylei ma być uznany przez traktat pokojowy za organ wykonawczy i popierający międzynarodową ochronę pracy. Utrzymywany przez związek urząd międzynarodowy do spraw robotniczych ma zbierać cały materiał socjalno-polityczny i wydawać go w trzech głównych językach.

Referent komisji Janson (Niemcy) określa te postulaty, jako minimum, gdyż wszelkie państwa wojujące poniosły tak ciężkie straty w sile ludowej, że z pomocą pozostałych trzeba będzie prowadzić mądrą gospodarkę. Te narody najprędzej dojdą do zdrowia, które natwórczej uznają po wojnie znaczenie reform społecznych i najprędzej przeprowadzą daleko sięgające reformy.

Zasady powyższe zostały jedno głośnie przyjęte przez kongres. — Konferencja oczekuje od rządów wszystkich krajów, jakie będą brać udział w kongresie pokojowym, że do prac w dziedzinie socjalno-politycznej podczas rokowań pokojowych będą zaproszeni także przedstawiciele związków robotniczych każdego kraju. Przyjęcie tej rezolucji zakończyło zajęcia konferencji.

Wojna.

Komunikat niemiecki.

BERLIN. (Urzędowo).

Wielka Kwatera Główna, 6-go października:

Zachodnia widownia wojny.

Front wojsk gen. feldmarszałka Ks. Rupprechta Bawarskiego

W okrogu walk na flandryjskim froncie zwiększa się z dnia na dzień silny ogień niszczący, przechodząc miejscami w ogień huraganowy, co miało miejsce wieczorem pomiędzy Poelkapelle i Gheluvelt. Ataki angielskie nie nastąpiły; natarcia wywiadowcze odrzuciliśmy.

Front Niemieckiego Następcy Tronu.

Na północo-zachód od Soissons ogień artylerji przybrał pod wieczór na sile i na planowości. Na północo-wschód od Reims rozchwiał się atak francuski. Po obu brzegach Mozy wojska nasze wdary się pod Malancourt, Béthincourt, Forges, Samognieux i Bezonvaux do linii nieprzyjacielskich i przyprowadziły jeńców.

Silny wichur ograniczył działalność lotników. Stracono 5 aeroplanów nieprzyjacielskich. Porucznik Müller pokonał 29 przeciwnika.

Wschodnia widownia wojny.

Zadnych poważniejszych działań wojennych.

Front macedoński.

Kilkakrotnie obie artylerje zwalczały się z większym ożywieniem, niż zwykle. Na wschód od jeziora Doiran fort poczty bułgarskie odparły natarcia bataljonu angielskiego.

Pierwszy Generał-Kwatermistrz

Telegramy.

Nowa grupa polityczna w Galicji.

"Polska i Prasa" donosi: W Galicji tworzy się nowa polska grupa polityczna pod nazwą "Grupa Pracy Narodowej". Nowa grupa przeprowadził chce organizację umiarkowanych elementów ze wszystkich stronnictw polskich i utworzyć we wszystkich miejscowościach Galicji związki pracy narodowej.

W odczwie założycieli nowej organizacji wystąpiono przeciw niepiędnemu maksymalizmowi, który się obecnie szerzy w Galicji i przynosi Polsce duże szkody.

W kwestji rozwiązania sprawy polskiej nowa grupa stoi na gruncie programu N. K. N.

Z powodu mowy hr. Czernina. LONDYN, 6.10 — Omawiając mowę hr. Czernina, "Westminster

Warunki pokojowe "Timesa."

BERLIN. Korespondent "Berliner Tageblatt" donosi z Hagi: Londyński "Times" powątpiewa o prawdziwość pogłoski, jakoby Papież zaprzęgnął ponownie mocarstwom koalicji swoje pośrednictwo. Należy się spodziewać — pisze — że się ta wiadomość nie sprawdzi. Stawy Zjednoczone i koalicja uważają warunki, podane przez notę papieską, za niemożliwe do przyjęcia. Nie mamy zamiaru rokować z mocarstwami centralnymi, to też nie możemy przyjąć jakiegokolwiek pośrednictwa. Mocarstwa centralne mają do wyboru: albo dobrowolne złożenie broni, albo też porażkę. Drogi pośredniej nie ma. Niemcy mogą mieć pokój choćby jutro, jeżeli przyjmą warunki nasze. Mowy hr. Czernina i Kühlmana nie mogą wpłynąć na zmianę poglądów koalicji, gdyż nie chcą nie wiedzieć ani o konferencji, ani też o deklaracji, w której chodzi przecież

mierną przedsięwzięć środków zaradczo przeciwko demoralizacji armji. Sprzymierzeńcy są skłonni ponosić dalsze ofiary dla reorganizacji oraz uzbrojenia ponownego armji rosyjskiej, pod warunkiem jednakże, aby na przyszłość pomiędzy Rosją, a jej sprzymierzeńcami panowała zupełna jedność akcji.

Nowy pobór we Włoszech.

BERLIN. Do "Vossische Zeitung" donoszą z Bazylei:

Według medjelańskiego "Secolo" włoska rada ministrów postanowiła powołać w grudniu r. b. do superrewizji rekrutów, którzy stanąć mieli do wojska w 1920 r.

Misja pułkownika House.

Korespondent "Tägliche Post" donosi z Bazylei: Korespondent nowojorski "Petit Parisien'a" oświadcza, że wystanie pułkownika House do Europy przez prezydenta Wilsona ma na celu zebranie wszelkich dokumentów, dotyczących się wojny i zagadnień, które mogą być poruszone podczas przyszłej konferencji pokojowej.

Pułkownik House miał oświadczyć, że byłoby wielkim błędem sądzić z powodu tej misji, że konferencja pokojowa jest bliska. Wielkim będzie dla mnie zaszczytem — mówił — występować podczas tej konferencji, jako przedstawiciel prezydenta Roosevelta u boku sprzymierzeńców. Po niedwuznaczonej odpowiedzi prezydenta Wilsona na notę papieża można słusznie przypuszczać, że konferencja pokojowa jest jeszcze daleka. Nie należy zapominać, że Ameryka dopiero po dwu latach od chwili wybuchu wojny przystąpiła do niej, a ze względu na swe położenie geograficzne, poinformowana jest co do większości spraw, dotyczących się źródeł wojny, bardzo niedostatecznie, jeżeli zatem chce zasiąść przy stole konferencji pokojowej, to nie powinna być bez broni natury dyplomatyczno-historycznej, jak to było pod względem wojskowym w chwili wybuchu wojny z Niemcami.

Konieczne jest, aby Ameryka posiadała już teraz wszelkie fakty i dokumenty, odnoszące się do wojny, aby mogła podczas konferencji położyć na szalę ciężar swego doświadczenia i woli.

Dalej pułkownik House oświadczył, że musi przestudjować szczególnie sprawę bałkańską, sprawę alzacko-lotaryńską, sprawę polską, jak również Trjestu, Trydentu i Syrii, a pozatem sprawę naruszenia neutralności belgijskiej, konferencji haskiej oraz rozmiaru strat, wyrządzonych w Belgji i Francji północnej.

Zatrzymanie poczty.

BAZYLEA. Do "Basler Nationalztg." donoszą ze Sztokholmu:

Poczta szwedzka z Waszyngtonu zatrzymała i zarekwirowała władze angielskie w Halifax, w Nowej Szkocji. Szwedzki urząd spraw zagranicznych polecił posłowi szwedzkiemu w Londynie zaprotestować u rządu angielskiego oraz zażądać natychmiastowego zwrotu zabranej poczty.

Odmówienie głoju.

BUENOS AIRES, 6.X. — Agencja Havasa donosi: Ponieważ hr. Luxemburgi nie udzielono głoju na wolny przejazd, wobec tego ma trudności, pozostające w związku z podróżą powrotną. Hr. Luxemburg zwrócił się do rządu tutejszego z prośbą o pozwolenie na pozostanie gdziekolwiek na wsi w głębi kraju, czego mu jednakże rząd odmówił. Prawdopodobnie hr. Luxemburg uda się jutro samochodem do Chili.

Walki w Afryce wschodniej.

BERLIN. — Ostatnie sprawozdanie dowództwa angielskiego z Afryki wschodniej głosi: Dnia 1 b. m. doszło do poważnego starcia na drodze Lindi—Massassi, około 40 mil ang. na południo-zachód od Lindi, na terenie, na którym, pomimo przeszkód naturalnych i silnego oporu ze strony przeciwnika, wojsko angielskie posuwało się stale nadzór. Odparto mocno przeciwnika sił nieprzyjacielskich w tej okolicy i od-

Jeden

jest tylko sukces:
sukces końcowy!

Siódma pożyczka wojenna ma go przypieczętować. Dlatego nie słabnąć, nie poddawać się w ostatniej chwili! Zadnemu żołnierzowi niemieckiemu nie przyszłoby na myśl podczas decydującego ataku w szturmie nagle pozostać w tyle. Tak samo w kraju nie wolno dziś nikomu pozostać na uboczu ze swemi pieniędzmi. Siódma pożyczka wojenna musi stanowić zwycięstwo w wojnie gospodarczej!

A wtedy wojna będzie wygrana!

Dlatego podpisuj!

"Gazette" pisze: Ten ustrój Europy, którego kontury daje nam hr. Czernin w swojej mowie z taką jasnością, jest przedmiotem również naszych dążeń i przyjęcia jego w formie określonej będzie oznaczało właśnie utrzymanie pokoju ostatecznego. Ten nowy porządek musi być stworzony na takich podstawach, któreby były przyjęte przez wszystkie zainteresowane narody, jako uznane przez nie za sprawiedliwe i słuszne, na takich podstawach, któreby też zawierały w sobie odbudowę wszystkiego, co nieodwołalnie domaga się odbudowy i powetowania tego, co powetować należy, oraz tak, aby kres położył wszystkim sporom i brakom, mącącym przed wojną obecną pokój powszechny. Nie może być mowy o mocnych podstawach pokoju, ani o rzeczywistym pojednaniu, jeśli dawne besprawia mają pozostać niena-

wogóle o przyszłość Indyzkości, a w szczególności o przyszłość Anglii.

Zadania Belgji.

BERLIN. — Korespondent "Vossische Zeitung" donosi z Hagi: "Nieuwe Rotterdamsche Courant" zawiera notatkę, pochodzącą widocznie z mniej lub więcej urzędowych źródeł belgijskich, oświadczającą, że Belgja żądać będzie od Niemiec zwrotu strat w sumie ośmiu miliardów franków.

O jedność akcji.

AMSTERDAM. Według informacji jednego z dzienników tutejszych "Times" donosi, co następuje: Rządy koalicji przedsięwzięły kroki stanowcze w celu przekonania się o zamiarach rządu rosyjskiego oraz komitetów rewolucyjnych w Petersburgu oraz w celu uzyskania jasnego poglądu co do tego, jakie stanowisko Rosja właściwie zajmuje względem

terenie zyskanym. Na północ od ko-
lei centralnej zmuszony był do pod-
dania się wojsku południowo-afry-
kańskiemu, o 75 mil ang. na pół-
dniu-wschód od Konda-irangi, od-
dział, złożony z 15 europejskich
160 żołnierzy krajowych i kilkuset
tragarzy, który przez czas dłuższy
prowadził bezplanową wojnę nieru-
gularną na terytorjum północnem
i od kilku dni był ściśle okrążony.
Z innych terytorjów niema nic do
doniesienia.

Telegramy własne

W sprawie ukształtowania politycznego Niemiec.
BERLIN, 6.10. (w) — Jak informuje „Berl. Ztg.“ a M. — dziś po południu w gmachu parlamentu kanclerz Rzeszy poczynił przywódcom partji większości oświadczenie w sprawie politycznego ukształtowania Niemiec w przyszłość. **Przed proklamowaniem republiki.**

HELSINGFORS, 6.10. (w) P. Ag. T. „Naahansa“, organ partji agrarjuszów, opublikował artykuł, mający na celu — jak się zdaje — przygotowanie ludności do nowego układu politycznego, część programu którego już została opracowana w senacie.

Program ten będzie niebawem przedłożony na konferencji partji politycznych w celu rewizji.

Pismo to uważa za zupełnie naturalne, że nowy sejm głosi się, jako zgromadzenie prawodawcze i będzie proklamował Finlandję republiką.

Pismo „Tekse“ wyraża przekonanie, że ogłoszenie Rzeczypospolitej będzie nie tylko mądrym, ale i niezbędnym aktem w celu zachowania w przyszłość dobrych stosunków z sąsiadującą Rosją, która również stała się republiką. W celu uregulo-

wania stosunków fińsko-rosyjskich, aby prawodawcze obu krajów będą się musiały porozumieć, a o ileby porozumienie było niemożliwe — oba narody będą mogły być dalej w zupełnej niezależności. Wreszcie kwestia dalszych stosunków tych krajów będzie mogła być rozpatrzona na konferencji pokojowej.

Po ogłoszeniu niepodległości, sejm zawiadomił o tem Europę przez swych posłów i wybierze przedstawicieli Finlandji na konferencję pokojową. Po wojnie Rosja wycofa swoje wojska z Finlandji i zwróci jej zajęte obecnie fortece.

Parlament przygotowawczy.
PETERSBURG, 6.10. (w) — P. A. T. Na konferencji demokratycznej 581 głosami przeciw 241 uchwalono wybrać 802 członków do parlamentu przygotowawczego.

Sekwestr okrętów w Ameryce.

WASZYNGTON, 6.10. (w) — Ag. Reutersa donosi: Senat przyjął bill, upoważniający rząd do użytkowania statków zagranicznych do komunikacji nadbrzeżnej na cały czas wojny i 120 dni po zakończeniu tejże.

„Seeadler“ na mieliźnie.

ROTTERDAM, 6.10. (w) Według doniesienia Reutersa — departament marynarki amerykańskiej podaje do wiadomości, że niemiecki statek korsarski „Seeadler“ w dniu 2 b. m. osiadł na mieliźnie w pobliżu wysp Mepell. Kapitan wraz z załogą pomieścili się w zdobytej francuskiej szalupie motorowej, którą przedtem uzbrowili.

Syberja nie służy.

GENEWA, 6.10. (w) Według doniesienia „Petit Journala“, para cesarska w Tobolsku zapadła na zdrowiu. Zwiększa stan cesarzowej bu-
dzi poważne obawy.

Za zezwoleniem rządu tymczasowego — ambasadorowi angielskiemu w Petersburgu doręczono pismo odręczne b. cara w celu dalszej przesyłki na ręce króla Jerozolimskiego.

Zniknięcie Nikołaja Nikołajewicza.

SZTOKHOLM, 6.10. — Voss. Ztg. informuje, że według doniesienia „Utra Rossiji“ w ks. Nikołaj Mikolajewicz zniknął gdzieś ze swoich dóbr na Kaukazie, gdzie ostatnio przebywał. Zarządzone natychmiast poszukiwania pozostały dotychczas bez rezultatu.

Zaprowadzenie podatku od majątku.

Wydane w Dzienniku rozporządzeń Nr 86 Warszawskiego General-Gubernatorstwa rozporządzenie z dnia 15 sierpnia 1917 r. toruje drogę nowemu kształtowaniu się państwowego skarbowości w Królestwie Polskiem, przez co zostały zaprowadzone sprawiedliwe opodatkowanie, odpowiednio wymaganom nowoczesnym. Opodatkowanie majątku rozciąga się na posiadłość gruntów i domów, na zakłady ziemiańskie i przemysłowe, i kapitały obrotowe, i na inne majątki kapitałowe wartości rent. Dotychczasowy podatek od nieruchomości zostaje zmienionym.

Nowy podatek nie obarcza ekonomicznie słabych. Takowy będzie pobierany tylko od czystego majątku, dotyczy zatem tylko zdolnych płatników. Przedewszystkiem na bieżący rok podatkowy 1917-18 (1 kwietnia 1917 r. do 31 marca 1918 r.) zostaną opodatkowane li tylko te majątki, których wartość po odliczeniu długów wynosi więcej, niż 75,000 marek. Wielka ilość osób pozostaje przeto wolna od podatków. Lecz i dla tych, których się takowa tyczą, obciążenie jest niewielkie, gdyż stopa podatkowa utrzymywana jest w granicach umiarkowanych.

Stopy podatkowe podnoszą się w miarę powiększania się majątku, wychodząc z tego założenia, że im większy majątek, tym większa zdolność płatnicza.

Podwyżka stopy podatkowej następuje grupami.

W grupie majątków od 75,000 mk. do 100,000 marek stopa podatkowa powiększa się za każde 5,000 marek o 10 mk., a zatem:

75,000—80,000 mk.	stopa podatkowa 60 mk.
80,000—85,000 „	„ „ 70 mk.
i t. d. do	„ „
95,000—100,000 „	„ „ 100 mk.

W następnej grupie majątków od 100,000 do 200,000 mk. stopa podatkowa powiększa się na każde 10,000 mk. o 25 mk., a więc:

100,000—110,000 mk.	stopa podatkowa 125 mk.
110,000—120,000 „	„ „ 150 mk.
i t. d. do	„ „
190,000—200,000 „	„ „ 350 mk.

Następna grupa obejmująca majątki od 200,000 do 2,000,000 mk. stopa stopniowo po 20,000 mk. stopa podatkowa powiększa się za każdy stopień przedewszystkiem o 60 mk., a mianowicie do majątku na 300,000 mk., a więc:

200,000—220,000 mk.	stopa podatkowa 410 mk.
220,000—240,000 „	„ „ 470 mk.
i t. d. do	„ „
280,000—300,000 „	„ „ 650 mk.

Odstęp stopa podatkowa powiększa się w odstępach majątkowych po 100,000 mk., a następnie 10 mk., a zatem:

300,000—400,000 mk.	o 70 mk.
400,000—500,000 „	o 80 mk. i t. d.

Umiarkowanie stopy podatkowej wynika bardzo wyraźnie przy porównaniu takowej z ustanowionymi w niemieckiej ustawie o podatku wojkowym z dnia 3 lipca 1913 r. kwotami podatkowymi.

Podatek wojkowy przedstawia w Niemczech pierwsze na podobnych zasadach przeprowadzone opodatkowanie majątku i wynosił:

na 75,000 mk.	— 162 mk.
na 100,000 mk.	— 250 mk.
na 200,000 mk.	— 750 mk.

Jednocześnie z zaprowadzeniem podatku od majątku, zostaje, jak wyżej wspomniano, sprawiona ulga właścicielom nieruchomości. Stosownie do § 50 rozporządzenia podatek skarbowy od nieruchomości od 1 kwietnia 1917 r. aż do dalszego rozporządzenia nie będzie pobierany. Przez to wielu właścicieli domów, których majątki z wartości domu włącznie nie wynoszą więcej, niż 75,000 marek, w roku podatkowym 1917-18 za swój dom nie potrzebują płacić podatku.

Zniesienie w każdym razie wysokiego rosyjskiego podatku od nieruchomości, który pochłaniał jedną dziesiątą część czystego dochodu z domu, zostanie w odnośnych kołach błogo odczuciem.

Z drugiej strony sprawiedliwość nakazuje, aby od podatku od majątku wykluczyć te hypoteki, za które podatek hipoteczny opłaca wierzyciel.

Koniec końcem mieszkańcy bez niedowierzania i bez trwogi co do nadmiernego obciążenia podatkami oczekiwać mogą zaprowadzenia nowego sposobu opodatkowania.

HELENOW w niedzielę, dnia 7 października r. b. odbędzie się **PLAC SPORTOWY** między 11-mi i 1-ymi drużynami „Sturmu“ i „Łódz. Klubu Sportowego“
Początek o godz. 1 i pół i 3 po poł. Gra odbędzie się bez względu na pogodę.

Wydawnictwa „Kurjera Łódzkiego“

Następujące wydawnictwa nasze, nabywać można w administracji (ulica Zachodnia № 37,) **po bardzo niżonych cenach.**

Konkurencja (nowela)	zamiast 25 kop.	— 25 fen.
Szawc warszawski (powiastka)	10 „	— 10 „
Sen Marysi o N. Marji Pannie	10 „	— 10 „
Pamiętniki Warjata 4 tomy	2 rb.	— 2.40 „
Poświęcenie (nowela)	60 „	— 75 „
Sztabs kapitan Rybnikow	60 „	— 75 „
Chłuba detektywów	60 „	— 75 „
Z tamtego świata	60 „	— 75 „
Co zrobić, aby handel szedł dobrze	25 „	— 35 „

Przejazd 34 Dom Ludowy Przejazd 34

W niedzielę, d. 7 października r. b., o godz. 6 po poł. **Kółko dramatyczne przy Łódzkim Tow. Sportowym** pod kierunkiem

pp Eustachego Piątkowskiego i Zenona Busiakiewicza urządza „Wieczór Narodowy“, na program którego złożą się:

„KOSCIUSZKO pod MACIEJOWICAMI“ fragment w 1 akcie Zenona Parwiego.

Część koncertowa o charakterze narodowym. **CARSCY BOHATEROWIE** obrazek scen. w 1 akt. na tle powst. z 1863 r. przez Edwarda Webersfelda (uczestnika powstania).

Sprzedż biletów odbywa się w kasie Domu Ludowego w piątek i sobotę, rano od 11—1. popoł. od 6—9 a w dzień przedstawienia od godz. 10—ej rano.

Hurtowy skład drzewa opałowego

Konstantynowska № 87
Poleca suche drzewo sosnowe brzożowe, dębowe i olszowe, po tanich cenach.

Kawaler szuka z dobrem serduskiem panią lub wdowę, która by raczyła pożyczyc mi do dzieściciu tysięcy rubli na pierwszy numer hypoteki nieruchomości w Łodzi. Łaskawe oferty proszę składać w N Kur Łódzkim dla S. D. 10,600

Miód jesienny do sprzedania: ul. Rokietnicka № 41. Nowak

Moble sprze dają po cenie kosztu Orla 23. stołarnia. 15

Obiady domowe smaczne. wydawać będą od 9 października od 12 — 3, przy ul. Zachodniej № 37. II pietro. 2

Potrzebny w śródmieściu lokal na biuro od 8 — 10 pokoi, elektryczność. Oferty składać: Piórkowska № 121 m. 8

Szlama Dawid Szware zagubił paszport niemiecki, wydany w osadzie Głowno.

Zaginął paszport niemiecki, wydany w Łodzi na imię Szeindla Mirla Fuchs.

20 losów R. G. O. tanio sprzedam. Bokielska 64 w piwni.

Kredens, szafy i lustra oraz palta męskie sprzedam Południowa 24 — stróż wskaże

SALA KONCERTOWA (Dzielna 18)
Poniedziałek, 8 października 1917, o g. 7 i pół wiecz. **Łódzka Orkiestra Symfoniczna**
Otwarcie Sezonu 1917-18
I-szy ABONAMENTOWY I-szy ABONAMENTOWY
KONCERT SYMFONICZNY
Dyrygent: BRONISŁAW SZULC.
solistka: **JANINA KOROLEWICZ-WAYDA**
Dyr. Opery Warszawskiej.
W programie: J Brahms Symfonia nr. 4 E-moll. Arje operowe Pucciniego. Wagnera i in. z tow. orkiestry.
Bilety i abonamenty są do nabycia w kwiaciarni W-go L. Kołaczowskiego, ul. Piórkowska № 83.

Zarząd Stowarzyszenia Właścicieli Nieruchomości przypomina Szanownym Członkom, aby składali jaknajprędzej swoje karty węglowe wraz z należnością, w biurze stow. (Krótka Nr. 9) Członkowie, którzy już złożyli swoje karty węglowe, zechcą łaskawie również wnieść należność.

Wydawca i redaktor naczelny **Antoni Książek** (Zachodnia 37).

Akuszerka
z dyplomem Cesarzkiej Akademji medycynej w Piotrogrdzie, praktykująca 20 lat, przyjmuje. Dla pań przyjezdnych, osobny lokal. — Piórkowska 132 m. 14 —

Lekcje muzyki (na fortepianie)
udzielam na przystępnych warunkach Benedykta 14. m. 28 lewa oficyna.

Sala zajęć dla Kobiet Apolonji Kopydłowskiej, Piórkowska 154.
Nauka wszystkich robót ręcznych, kroju i szycia za opłatą Mk. 5. miesięcznie. Uczulenie otrzymują świadectwa, zapisy codziennie. Sprzedaż fasonów papierowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

A.A.A.A.A.A.M eblami i olbrzymi wybór nowych, okazałych stołowych, sypialnych, salonowych, bibliotek, szafy, otomany, łóżka metalowe, krzesła gładkie. Wobec zastoju sprzedaje po cenach własnych i niżej. Magazyn Mebli Władysława Romiszowskiego, Łódź, Piórkowska № 116, I piętro (front). W niedzielę święta. Magazyn otwarty 1—6 p. o.

A.A.A.S zkolki drzew owocowych w najlepszych odmianach w wielkim wyborze poleca, Stefan Dymkowski Brzezińska 101.

Boruch Szwarz zarubił paszport niemiecki, wydany w osadzie Głowno.

Okazyjnie do sprzedania: wózek dzwoniący, gramofon z płytami dywan tkanym, maszyna Singera, ul. Zgierska № 21 mies. 9.

Drnk „N. Kurjera Łódzkiego“ Zachodnia 37.